

ЦИЈЕНА ЛИСТУ:

За Црну Гору: за годину 8 перп.
за пола год. 4 перп.

За све остале земље: за годину
20 франака а за пола године 10
франака — у злату.

Претплата се шаље само уна-
пријед Администрацији овога ли-
ста и то за цијелу или најмање
пола године.

Поједини примјерак 20 пр.
Рукописи, који буду послати
уредништву или администрацији,
не враћају се.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Le GLAS TZRNOGORTZA, Journal Officiel, paraissant
régulièrement chaque samedi et suivant les exigences du service.
On s'abonne aux bureaux du journal GLAS TZRNOGORTZA,
Cettigné, Monténégro.

L'abonnement pour le pays 8; pour tous les autres pays
20 francs par an.
La publicité est reçue aux bureaux du journal et dans
toutes les agences de publicité.

Огласи се шаљу Администра-
цији и за исте плаћа се за сваку
ријеч или број: из слова: петит
4, гармонд б и цицерио 8 Дара; за
огласе, који запремају простор
мањи од 50 ријечи из петит слова
плаћа се 2 Вернера — све напријед
наведено за први пут а за сваки
даљи пут у пола од горње цијене.
Ријечи, шаре и Вразине, које
заузимају простор једног, два и
више реда, плаћају се по забрени,
рачунајући сваки ред по 10 ријечи.
Осим горњег још и такс. биљегу
од 50 Дара за свако једно штамп-
пање за прив. огласе (чл. 47. тач.
12. зак. о такс.) а за службене, које
држ. власти спроводе по потреби
приватних лица, 1 Вернер (чл. 47.
тач. 132. зак. о таксама.)

Власник: Државна Штампарија.

Издаје суботом

Одговорни уредник: Ваљко Милићковић

СЛУЖБЕНИ ДИО.

МИ
НИКОЛА Iпо милости БОЖЈОЈ
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Уну-
трашњих Послова постављамо Јефта Га-
рића, поштарско-телеграфисту барске пош-
танско-телеграфске станице, за поштарско-
телеграфисту у беранској поштанско-те-
леграфској станици, по молби, задржава-
јући му његов досадањи чиновнички ранг
и плату.

Наш Министар Унутрашњих Послова
нека изврши овај указ.

Цетиње, 23. октобра 1915.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Послова,
Саво П. Вулетих с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости БОЖЈОЈ
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финан-
сија и Грађевина постављамо у Управи
Државног Монопола:

за чиновника друге класе, шестога чина,
Милосава Б. Меденицу, свршеног ђака
трговачке академије.

Наш Министар Финансија и Грађевина
нека изврши овај указ.

Цетиње, 27. октобра 1915. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
М. М. Мијушковић.МИ
НИКОЛА Iпо милости БОЖЈОЈ
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финан-
сија и Грађевина постављамо у пећској
царинарници:

за благајника Вука Минића, досадаш-
њег в. д. управника граховске царинар-
нице, са истим рангом и платом, по служ-
беној потреби; и

за цариника другог реда, Мирка Б. Ми-
јушковића, свршеног матуранта, са платом
друге класе шестога чина.

Наш Министар Финансија и Грађевина
нека изврши овај указ.

Цетиње, 27. октобра 1915. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
М. М. Мијушковић.МИ
НИКОЛА Iпо милости БОЖЈОЈ
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финан-
сија и Грађевина постављамо:

у царинарници барској:

за магационера соли Марка Лопичића,
досадашњег магационера ријечке цари-
нарнице;

у царинарници ријечкој:

за магационера соли, Милоша Врбицу,
досадашњег магационера барске цари-
нарнице;

у царинарници колашинској:

за магационера соли, Илију Живковића,
досадашњег магационера плавничке ца-
ринарнице; и

у царинарници илвничкој:

за магационера соли, Вукашина Кујо-
вића, досадашњег магационера колашин-
ске царинарнице; све по потреби службе
са досадашњом платом и чиновничким
рангом.

Наш Министар Финансија и Грађевина,
нека изврши овај указ.

Цетиње, 30. октобра 1915. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
М. М. Мијушковић.МИ
НИКОЛА Iпо милости БОЖЈОЈ
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финан-
сија и Грађевина постављамо за геометре:
у Одјељењу за Грађевине и Саобраћај,
Стевана Маркуша;

у Никшићској Области са сједиштем у
Никшићу, Вука Томановића;

у Васојевићској Области са сједиштем
на Андријевици, Душана Чакића;

у Пећској Области са сједиштем у
Пећи, Блажа Вучинића, досадашњег ге-
ометра у Ђаковици, са досадашњом платом;

у Беранској Области са сједиштем у
Беранама, Јања Вуканића, досадашњег
геометра на Андријевици;

у Бијелопољској Области са сједиштем
у Бијелом Пољу, Радоја Николића, доса-
дашњег геометра у Колашину, са доса-
дашњом платом.

Наш Министар Финансија и Грађевина
нека изврши овај указ.

Цетиње, 31. октобра 1915. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
М. М. Мијушковић с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости БОЖЈОЈ
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Просвете
и Црквених Послова ријешили смо и
рјешавамо:

да се Владиславу Нешковићу, контрак-
туалном наставнику пљеваљске гимназије,
на основи чл. 28. закона о чиновницима
грађанског реда огласи мјесто за упраж-
њено.

Наш Министар Просвете и Црквених
Послова нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. октобра 1915. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Просвете и Црквених Послова,
Гавр. М. Церовић с. р.

РАСПИС

свијема управним властима

Непријатељ је поновим јачом силам
сврнуо на нашу отаџбину и силовом се
потоцима лије племенита крв наших хе-
роја. С тимем ће заједно свакако доћи и
све друго, што обично прати жестину
рата, а на првом мјесту болијести и ма-
теријалне оскуде у народу. Зато треба,
да се користимо искуством нарочито
оним, што га стекосмо у првој периоди
садањег рата, те да ништа не чинимо,
што потпомаже ширење зараза и што
нас излаже непотребном трошењу. А и
од једног и од другог ћемо бити у мно-
гостепачни, ако се укину неки оби-
чаји, који се код нас обављају при-
ликом смрти и сахрана мртваца, те
приликом одржавања тз. „плача“ или
„покајања“ за оне, који су погинули или
умрли даље од завичаја им, приликом
давања парастоса итд. Уз непотребно
трошење пригодно речених чиновна, код
нас се и жалост за покојницима манифес-
тује на начин, који најмање приличи
у данашњим моментима, а нарочито кад се
то чини за онијема, који гину на бранику
отаџбине, на чему им треба завидјети, а
не кукати и лелекати за њима у масама
по неком старинском, данас и иначе не-
приличном, обичају.

Са свега наведеног наређујем св
једи.

1) У домовима оних, који погину или
умру на ратишту или ма гдје ван свог
мјеста и тамо остану, као ни у домовима
њихових рођака неће се за њих отвара-
ти никакво „покајање“ (у неким крајевима
Црне Горе мјесто отворити или одржати
„покајање“ кажу отворити или одржати
„плач“), нити давати икакво „подушје“
у ма каквом пићу или јелу. Неће се
никакво пиће нити јело давати ни нај-
ближим сусједима и својти, који на глас
да је дотични ван свог мјеста погинуо
или умро ма и у најмањем броју и поје-
диначно дођу кући му или кући најближе
му својте, да изјаве саучешће.

2) Кад неко умре код своје куће или буде
мртав дому донесе он, оне које учини дана
сахране могу се једино кафом у кући гдје је
мртава почастити они, који га те ноћи буду
чували; на сам дан сахране, пак, не смије се
од сад никако ни покајницама нити и-
ком другом без разлике давати никакво
пиће нити јело ни код куће гдје је мртава,
ни код цркве, односно на гробљу, гдје
он буде сахрањен, нити ма гдје друго.
Никакво пиће нити јело не смије се да-
вати ни приликом држања парастоса, а
они, који су парастосу у цркви прису-
ствовали, не смију ни долазити дому
оног, који парастос даје.

3) Сасвијем се свугдје и у сваком слу-
чају за у будуће забрањује, како мушки-
јема тако и женским, до сад код нас у
обичајеном лелкању (лелек) за мртвијема.
Жаљење покојника испољавање се обич-
ним плачем, као што се то чини другдје
у свијету.

4) Мртава, ако није умро од које заразне
болести, може у кући бити отворен само
догле га хтјену понижети на гробље, а тад
се има мртавачки сандук сасвијем затвори-
ти. Ако је, пак, смрт дошла од које зар-
азне болести, тад ће санитарно-поли-
цијска власт одређивати кад ће, гдје и
како бити мртава у сандуку затворен,
изолован, сахрањен итд. и према наређе-
њима те власти има се у томе безувјетно
поступати.

5) Ко се ма у чему огријешо о наре-
ђења изложена у овом распису, казниће
се по § 313., у вези с § 325. Кривичног
Законика, и то: а) ко за својту отвори
„покајање“ („плач“) противно оном, што
се наређује у тач. 1. овог расписа, казниће
се са 200 перпера глобе, а ако још дадне
покајање икакво пиће или јело каз-
ниће се и за то још са 200 перпера; б)
ко дадне пиће или јело приликом смрти
у кући му или фамилији или кад се даје
парастос, противно оном што се наређује
у тач. 2. овог расписа, казниће се гло-
бом од 200 перпера; в) сваки који дође на,
против овог расписа отворено, „покајање“
или послје у цркви одржаног парастоса
сврати у кућу оног, који га даје, казниће
се са 10 перпера глобе, а ко уз то пије
или једе тад понуђено му пиће или јело,
глобиће се још са 20 перпера; он другу
глобу плаћа и онај, који на дан погребна
прими и пије или једе ма које пиће или
јело код куће умрлог, код цркве, на гроб-
љу или ма гдје друго; г) ко буде ма и
мало и у којој било прилици лелекао, про-
тивно оном што се наређује тачком 3.
овог расписа, глобиће се са 10 перпера;
д) ко отвори мртава, пошто је већ за-
творен у кући, наређено тач. 4. овог
расписа, глобиће се са 50 перпера, а
ко у случају, да му је неко умро од
заразне болести, прекрши наредбу са-
нитарно-полицијске власти, о којој је
ријеч у истој тачки овог расписа, каз-
ниће се са 200 перпера глобе. — Ко не
буде могао платити ма коју овдје пред-
виђену глобу, ова ће се према закону
претворити у затвор.

Све што се овим расписом наређује
остаје у снази и пошто се данашњи рат
сврши и закључи се мир.

Обласне управе, капетанске и општин-
ске власти постаће се, да, на првом
мјесту, овај распис буде народу у њи-
ховом дјелокругу потпуно познат, па и
да се исти тачно извршује. Ако би ма
ко за прекршај оног што се овдје наре-
ђује остао некажњив, предстваник до-
тичне власти ће за то најстрожије одго-
варати.

Нека обласне управе потврде пријем
овог расписа, назначив дан кад им је
дошао, а то исто нека потраже и оне
од потчињених им нижих управних власти.

Број 12632.

Цетиње, 30. октобра 1915. г.

Министар Унутрашњих Послова
Саво П. Вулетих.

Врховна Команда саопштава:

На свима фронтима црногорске вој-
ске артиљеријска борба без резултата.

На фронту Ловћенског Одред
извидница, којом је приликом заробљено
4 непријатељска војника.

На фронту Санџачке Војске водила се
је борба за црквијерашић дан без ус-
пјеха за непријатеља. Заробили смо 120

војника, 1 официра, 2 наредника, 2 ко-
њаника и доста материјала.

На осталим фронтима само арти-
љеријска борба.

У Србији воде се велики бојеви на
десној обали Зајадне и Јужне Мораве.

У новој Србији без промјене.

Од 14. до 31. октобра црногорска
војска заробила је свега: 16 официра,
3 чиновника и 737 непријатељских вој-
ника, а заплијенила је: 8 топова, 9
митраљеза, 700 пушака, 70 коња, 700
комада пијонерског алата, 1 рефлек-
тор, много муниције и другог ратног
материјала.

Краљева захвалност војсци

Његово Величанство Краљ преко
Врховне Команде упутио је Коман-
данту Санџачке Војске ову захвал-
ност:

„Његово Величанство Краљ че-
стита храбрим соколовима Ко-
совског Одред јуначку побједу,
извојевану на дан Св. Петра Це-
тињског и његовом и краљевом
поштоју, и вјерује у крајњу српску
побједу.

Да живи храбра Санџачка Вој-
ска и њени дични команданти!“

Из Никшића Његово Величан-
ство Краљ послао је Команданту
Херцеговачког Одред овакву за-
хвалност:

„Из Мојега Никшића, гдје до-
ђох да посјетим и видим рање-
нике Херцеговачког Одред Моје
храбре војске, шаљем Мој кра-
љевски поздрав, Моје признање
и изразе Моје очинске љубави
дичним јунацима са Троглава,
Вардара, Клобука, Грахова и Ко-
смача, који својом побједом над
много надмоћнијим непријатељем
задужише Отаџбину хвалом и
учинише Српству услугу у овим
данима мука и славе“.

Листа губитака

Из баталиона Љевогачког:
Погинуо: поручник Станко Томовић.
Рањен: командир Вуко Томовић.

Из баталиона Пољског:
Рањен: командир Урош Букић.

Из баталиона Чевско-Бјеличког:
Рањен: редов Јован М. Аврамовић.

Из баталиона Љуботињског:
Рањен: арт. десетар Лука Михаљевић.

Из баталиона Беранског:
Умро: редов Вукајло Малишић.

Из баталиона Усочног:
Рањен: редов Неђељко Рађен.

Из баталиона Доњо-Нучног:
Рањен: редов Милован Вујошевић.

Из баталиона Март.-Брајовићког:
Умро: арт. водник Милоша Л. Браковић.

Из баталиона Бањског:
Умро: редов Мато Перовић.

Из баталиона Усочног:
Рањен: редов Јагош Гвозденовић.

Из баталиона Цуцног:
Рањен: редов Васо Марковић.

Из баталиона Жупског:
Умро од рана: редов Петар Шундић.

Из баталиона Врањегрског:
Умро од рана: редов Петар Станковић.

Из баталиона Целинско-Добрског:
Рањен: водник Јован Ломпар.

Из баталиона Барског:
Рањен: редов Нико Вукчевић.

Из баталиона Њег.-Ћвклиског:
Умро: редов Буро П. Кадија.

Из Војне Мандармерије:
Рањен: жандарм Стеван Барјактаревић.

Број Р. 15515. К. 16166. Из канцеларије Мин.
Војног, 30. октобра 1915.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Његово Величанство Краљ
био је онамад у Никшићу са Ње-
ним Кр. Вис. Књагињицом Вјером,
да посјети рањенике из потоњих
бојева на фронту Херцеговачког
Одред.

— Поводом рођен-дана Њ. Вел. Краља Италије измијењани су у прошлу сриједу између Њега и нашега Господара срдачни телеграми. У овдашњем Италијанском Посланству, пошто због ратних догађаја није било примања, оставили су своје бијелетичке чланови Краља Владе и дипломатског кора и остали великодостојници.

Мир ће доћи са Балкана

Један од представника стокхолмског листа *Afonbladet* разговарао се са познатим њемачким политичаром, професором Павлом Рорбахом, који се сада налази у Стокхолму. Он је рекао, да ће се рат ријешити у Дарданелима. Ако Споразумне Силе узму Цариград, Њемачка је изгубила без обзира на резултате на источном и западном фронту. Циљ Њемачке, о којем се тако много говори, јесте у првом реду велики политичко-економски споразум између Њемачке, Аустро-Угарске и Турске. Да је Енглеска раније послала 300.000 људи на Галипољско Полуострво, ситуација би била сасвим друга. Што се тиче трајања рата, професор Рорбах је рекао, како је он убијеђен, да ће *примирје бити око Божића. Мир ће доћи са Балкана.*

ТЕЛЕГРАМИ

Рашка, 30. октобра. Кратки преглед операција српске војске од 23. септембра до 10. октобра. После систематског бомбардовања са аероплана цивилног становништва у пограничним варошима за вријеме од читавих 15 дана посведневно, непријатељ је 23. септембра отпочео артиљеријску ватру из тешких оруђа (махом 305 мм. и чак 38 см.), противу наших положаја дуж Саве и Дунава, покушавајући мјестимично да, под заштитом овог ватреног урагана, пребаци своје предње дијелове на нашу обалу. Сви су се ови напади сломили о отпор наших заштитних трупа. Избацивши неколико десетина хиљада зрна топовских дању а тако и у ноћи 23. и 24., непријатељ је 24. зором успио да пребаци извесне дијелове на нашу страну код Рама, Биограда, Забрџа и сјеверно од Шапца. Прелаз код Биограда био је најаче припремљен: ту је избачено око 50.000 топовских зрна.

Поред свега тога наше су трупе остале на својим положајима и сачекале непријатеља. У току 24 борба је настављена огорчено на свима поменутим одсјецима. Наше су трупе противнападале врло енергично и истрајно, али због великог фронта на коме су се борбе развиле, непријатељ је код Биограда успио да пријеђе Саву преко острва Циганлије и да се већ 25. дочепала положаја западно од Биограда. На источном крају од вароши борба се водила од кеја на Дунаву по улицима из којих непријатељ није успио да избаци све до 27. септ. кога је дана успио да заузме Велики Врачар. Зато вријеме, благодарећи дјеству своје артиљерије, непријатељ је једва успио да се закопа на самој обали Саве код Забрџа и да се од Рама одмакне нешто мало од обале, докопавши се осим тога сјеверног краја Косталачке Косе (између Мораве и Млаве) и десне обале Дунава према селу Петки. Сјеверно од Шапца, код села Дренова, непријатељ је могао маћи ни корак од обале. По мјестима извршених прелаза, њиховом броју, као и по томе што су на томе крају дјествовале искључиво само њемачке трупе, видјело се јасно, да ће непријатељ са сјеверне своје главне операције управити долином Мораве. Борбе од 27. до 30. септ. то су потврдиле несумњивим начином. Тих дана водиле су се огорчене борбе јужно од Рама, код Костолица, села Лине и на источној страни Смедерева. Какав су снажан отпор давале наше трупе, то је признао и сам непријатељ у својој штампи. Освајање села и појединих теренских тачака непријатељ је објављивао као што се то објављује заузеће читавих области. На биоградском правцу борбе су тих дана биле такође упорне. Непријатељ није постигао никаквих стварних резултата. Задржавање наших трупа на овом правцу подешавано је према ономе што се дешавало на моравском правцу. Код Забрџа непријатељ је нападао по 3—4 пута дневно.

Наша је припремао силном артиљеријском ватром, при чему није изостала ни употреба загушливих гасова. Све је то било узалуд. Непријатељ није могао ни корака напријед. Сви су се његови напади свршили тиме, што је изгубио врло велики број људи и оставио у нашим рукама око 1000 војника, међу којима неколико десетина официра. Код Дренова и на доњој Дрини непријатељ такође није имао успеха. Због оваког нашег отпора непријатељ уводи 30. септ.

свјеже снаге на моравском правцу, услед чега су и борбе на овом правцу постале још жешће. Непријатељ је био увео у борбу 15 дивизија, тако да је у пјешадији био три пута јачи од нас. Његова надмоћност у артиљерији још се више осећала, јер је непријатељ, у три пута већем броју пјешадијских дивизија, располагао са дупло јачом артиљеријом на сваку дивизију. Поред свега тога непријатељ је наступао врло споро, морао је да осваја вис по вис, село по село; бојеви око села Вучака, Смедерева, Липе, Радиња, Петке, Брежана, Ђириковца, Бискупља, Мајилова, Братинца, Пожареваца, Љубичева, Вранова, положаја Анатеме и Душника толико су успорили наступање непријатељско, да су се наше трупе 2. окт. налазиле на линији: село Петријево село—Вучак—Пожаревац, село Забрџа, Раброво, на линији удаљене за 6 км. од најважнијег прелаза на Дунаву. До овог времена непријатељ није имао никаквог успеха ни на биоградском правцу. Код Забрџа и Шапца, на овом правцу дјествовале су искључиво аустријске трупе, које у сваком погледу изостају иза њемачких трупа. На моравском као и на осталим правцима борбе су се међутим продужавале са великом жестином, и 11. окт. послје 17 дана борбе наше су се трупе нашле на линији: Горњачка Клисуре—Свилајнац—Рача, Наталинци—Топола—Лазаревац—Ваљево—Љубовија т.ј. за 40 км. од Саве и Дунава.

29. септ. Бугари су нас напали на цијелој граничној линији отпочевши напад заузећем Кади Богаза у правцу Књажеваца. Формалну објаву рата учинили су тек 30. септембра. На овај начин ми смо били доведени у положај да смо морали водити борбу на фронту према Босни од 160 км., на Сави и Дунаву 250 км. и према Бугарима 450 км. дакле на фронту дужине око 900 км. Са уласком Бугара у акцију укупно непријатељска снага према Србији износи: 11 њемачких дивизија, 4 аустро-угарске и 8 бугарских, од којих је свака два и два и по пута јача од њемачких дивизија. При свем томе борбе су се водиле на свијема фронтима са неумављивим упорством и одушевљеним. Половину своје целокупне снаге Бугари су избацили према нашој старој граници, опет зато нијесу успјели да одмакну од граничног фронта изузимајући у планинском крају правцем Св. Никола, гдје су заузели једно 10 км. на нашој страни и на јужној Морави, гдје су заузели Врање. У новим областима Бугари су имали нешто више успеха који ће по свој прилици бити само привремени. На тој страни даљи рад наших трупа изводи се у вези са радом савезничких трупа, према једном заједничком плану.

Преглед операција од 10. до 25. октобра. Борбе су се водиле како на сјеверном тако и на источном фронту и ако је и на једном и на другом фронту непријатељ био бројно надмоћнији, наше су му трупе давале снажан отпор, успујајући пред њим само стопу по стопу. На сјеверном фронту према Аустро-Нијемцима готово читаву недељу дана од 11. до 17. октобра оне су му давале отпора на једној просторији, која је у дубини имала око 20 километара између линије Лазаревац—Паланка—Петровац, и линије Суворобор—Рудник—Велики Поповић, и у овом периоду операција са сјевера, непријатељске главне силе наступале су објема обалама Мораве. На десној обали Мораве непријатељ је вршио врло енергичне нападе, али су сви његови напади одбијени и он није могао постићи никакв већи успех. Све до 17. октобра помјерање наших трупа било је условљено искључиво маневарским обзирима. Бојеви су вођени на положајима код Шестра кула, Дрењари, Преседно код села Панкова, Ракинци и сјеверно од вароши Петровца.

Ти бојеви који свједоче о живавости српске вјеске имали су за посљедицу да знатно успоре непријатељско напредовање. Упоредо са овим бојевима на десној обали Мораве вођени су исто тако упорни бојеви и на њеној лијевој обали. Нарочито су се огорчене борбе водиле на десној обали ријеке Лепенице и на правцима Рача—Крагујевац и Топола—Крагујевац од 14. до 17. октобра. Сви непријатељски напади били су одбијени дјеством ватре и контра-нападима са великим губитцима по непријатеља у мртвима и рањеним. Немогући савладати наш отпор, непријатељ је увео у борбу нове трупе на правцу Рудник—Горњи Милановац—Чачак. При свем том, доцнијих дана борбе су продужене јужно од Крагујевца са линије на ливују на објема обалама Мораве. Услед увођења непријатељских трупа у борбу, као и услед бугарског дјества из источног правца, трајање нашег отпора на сјеверном фронту морало се смањити и 25. октобра наше су се трупе налазиле на десној обали западне Мораве.

Борбе на источном фронту са Бугарима нијесу биле ништа мање упорне него ли борбе на сјеверном фронту са Аустро-Нијемцима. У сливу Тимока, на правцима Зајечар-Бољевац-Књажевац-Соко Бања борбе су вођене источно од Бољеваца и источно од Соко Бање. Те су борбе биле врло крваве и поред све своје надмоћности непријатељске снаге на овој страни биле су укочене и њихово дјество локализовано. Међутим од Књажеваца и од Св. Николе непријатељ је надирао ка Нишу са знатним снагама, које су укупно узевши биле четири пута јаче од оних снага, које смо им ми могли противставити. Ипак зато наше су трупе водиле на овом правцу врло успјешно читав низ бојева. Код Сврљига су вођени необично крвави бојеви, који ће за увјек служити на част српској војсци. Бугари су ту претрпјели страховите губитке, које не могу скоро заборавити. Али при овако великој несразмјери снага на овом правцу одлучено је да се наше трупе, како на овом тако и оне на сјевернијем правцу повуку на лијево обалу Мораве. На правцима Ниш—Пирот—Дешчани кладенац—Власотинци, према фронту Цариброд—Ристовац и у Конгулском и Качаничком тјеснацу (Шар планина и Црна Гора) борбе су вођене без прекида и с великом жестином са наше стране. Те су борбе биле час нападне час одбранбене, положаји су прелазили из руку у руке, и поред све жистине с којом је водио борбу, непријатељ није постигао никаквих значајних тактичких успјеха. На правцу Велес—Прилип сви непријатељски напади разбили су се о отпор наших трупа на планини Бабуни, који је био потпомогнут одважним акцијом наших француско-енглеских савезника, управљеном по врло згодном правцу. Бугарски губитци код Крстна на Бабуни остаће један доказ више о храбрости наших трупа, које одолевају нападима Аустро-Угарске, Њемачке и Бугарске већ више од мјесец дана. — Ратни Пресбирог.

Лондон, 30. октобра. Мин. Војно саопштава да је транспорт „Мерсијан“ био нападут топовском паљбом од непријатељског сумарена у Средоземном Мору, али је успио да се склони у поуздано пристаниште. Губитци су 23 погинула, 30 несталих и 50 рањених.

Париж, 30. октобра. *Енглеска, Француска и Русија дале су грчкој влади зајам од 40 милиона франака, пошто је Скодулис изјавио да ће одржавати исту политику неутралности.*

Рим, 30. октобра. Подморски брод који је напao „Анкуну“ торпедирао ју је на пучини код Туниса. 250 спасених приспјели су у Бизерту.

Париж, 30. октобра. Персијски посланик званично је изјавио Бријану у име своје владе, да никаквог споразума не постоји између Њемачке и Персије, као што то тврде неки листови.

Амстердам, 30. октобра. Полузванично берлинско саопштење вели, да је „Анкуна“ хтјела да утече, те да се стога подморски брод морао послужити својим топовима.

Париж, 30. окт. Генерал Сарај је извршио инспекцију на савезничком фронту. Јуче је било неколико чарака у предјелу Струмице, а канонада се наставља око Валандова. Французи су заробили неколико бугарских војника. Енглеска линија била је јако оснажена и наступа пут сјевера, олакшавајући у томе много кретање француских трупа, којих је заобилазни покрет помогао акцију Срба на Бабуни.

Париж, 30. октобра. Национална група Рајхстага одржала је конгресу Ајзенбаху. Том приликом неколико говорника су изјавили да се довољно не може оцијенити тешки економски положај Њемачке. Донесена је одлука у којој се жали, што савезничке њемачке државе нијесу у складно вријеме схватиле, да би узвишени интерес био да жртвују њихове личне економске интересе спасу земље.

Париж, 30. октобра. Велико поуздање влада у главном стану Савезника на Балкану. Оно се повећава непрекидним придоласком појачања. Енглези су установили још један други логор на 10 км. од Солуна. Према томе се може видјети да ће још много јачих снага употребити за Балкан. Напомиње се добро држање војника двију армија, који се братиме са грчким војницима и становништвом.

Лондон, 30. октобра. Французи предузимају врло важне мјере ради утврђења пута Прилип—Градско, и већ су дошли у везу са српском војском. Заузеће Бабунског Кланца отклонило је опасност која је пријетила Битољу. *Јаке снаге савезничке дошле су сад у Солун и савезници ће бити ускоро у стању да предузму одлучну офанзиву.*

Малта, 30. октобра. Вијест о нападу извршеном на талијански поштански пароброд „Анкуну“ произвела је велико уз-

буђење и сматра се као злочин сличан ономе са „Лузитанијом“.

Париж, 30. октобра. Српско Посланство с обзиром на разне злонамерне вијести, пуштене у јавност од стране њемачке штампе, овлашћено је да изјави: И поред свога већ од дуже времена рђавог здравља, војвода Путник ни за час није помишљао да напусти свој положај и наставиће да и даље управља операцијама српске војске. С војничке тачке гледишта, топови, које су Нијемци заплијенили у Краљеву, не представљају никакву вриједност, и то су они, које је српска војска била заплијенила у току потоња два балканска рата. *Никада Српска влада није помишљала да закључује мир и о томе не мисли иприје побједе савезника. Потпомогнута, као што је то сада, од јавног миљења и влада иријатељских земаља, Србија ће се борити до свога потпоњег даха и више него ли икад убијеђена је у будућност свој илемења.*

Атина, 31. октобра. Скупштина је распуштена. Избори ће се извршити 19. децембра.

Петроград, 31. октобра. Код села Константиновке, на западу од Рафаловке, битка се наставља. Руси су до сад ту заробили 1500 војника и 21 официра, а заплијенили 23 митраљеца. На осталом фронту без промјене.

Париж, 31. октобра. Побуне су избиле међу ландверским трупама у Пољској, кад су исте сазнале, да њиховим породицама није повећан ратни додатак. Већи дио бунтовника је стријељан.

Париж, 31. октобра. По причењу спасених са „Анкуне“, два подморска брода, који су је били напали, имали су њемачку заставу, а тек кад је торпедо погодио „Анкуну“, истакнута је аустријска застава. Брод је пуцао на барке за спасавање у којима су погинули 1 човјек, 1 жена и 2 дјеце. Број потопљених износи 300 већим дијелом жена и дјеце.

Париж, 31. октобра. Српске трупе држе добре положаје на југу и на истоку од Краљева, на истоку од Вагнице као и оне на јужној Морави, гдје се воде огорчене борбе.

Париж, 31. октобра. *Према листу „Минхенским Најновијим Вијестима“, њемачка је војска много претрпјела у својем маршу на Крушевац. По берлинским „Фосовим Новинама“ прибирање бакра већ је отпочело у свима мјестима која су окупирана од стране аустро-њемачке војске.*

Петроград, 31. октобра. Руси су у боју на сјеверу од Колки заробили 3571 војника.

Рашка, 31. октобра. *Према накнадним извјештајима, непријатељ је 29. октобра претрпјео врло озбиљан пораз код Лесковца. Он је учествовао у борби са три пука, добро снабђевена са артиљеријом. Непријатељ је био потпуно разбит и оставио на бојишту велики број мртвих и рањених. Заплијењена су три брзометна топа и неколико кара, а заробљено је доста непријатељских војника. — Ратни Пресбирог.*

Рашка, 31. октобра. Стање ратишта 28., 29. и 30. октобра. Сјеверо-западно од Љесковца, на десној обали доњег тока Пусте Реке, наше су трупе нанале непријатеља и разбиле га и овлададе *гребеном важнејој положаја Добре Главе. Заплијењена су три бугарска војска топа. Успјех се овога напада продужује у долини Криве Реке и Биничке Мораве. Напади непријатељски у правцу села Ротопова и Буковичке Планине одбијени су. Осим тога наше су трупе претеле од непријатеља Липовачку Косу, источно од села Пасјана. На правцу тегово—Скојље наше трупе потпуно уништиле непријатеља. На правцу Велес—Прилип сјеверно од Бабуне наше и савезничке трупе успјешно оперишу противу Бугара. На осталим фронтима операције се изводе по предвиђеном плану. — Ратни Пресбирог.*

Париж, 31. октобра. У току дана 28. октобра Бугари су жестоко бомбардовали станицу Криволак. Французи су отели на лијевој обали ријеке Црне села Крушевицу и Шешково. На страни Валандова и Раброва није било важнијих акција.

Париж, 31. октобра. *Јака контра-офанзива руска, ише женеваца „Трибуна“, иријечила је потпуно Нијемце да изврше прелаз код Двине; њихов набор јако се смањио иочевши од 1. новембра. По њемачким подацима Нијемци су изгубили на фронту Рша—Митау—Двинск 83.000 војника.*

Трговачки огласи

ОГЛАС. — Сагласно наређењу члана 5. Трговачког Закона овим објављујем, да ћу држати у овој вароши мјешовиту радњу, а коју сам протоколисао код олд. Обласног Суда под број 540—1—1914—5, коју ћу водити под фирмом: ХАСАН ХАСАНБЕГОВИЋ.

Пљевља, 21. октобра 1915 год. (бр. 377, 1, 1)